

בש"פ 2850/14 - מדינת ישראל נגד דוד קרדיש

בבית המשפט העליון

בש"פ 2850/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: דוד קרדיש

בקשה להארכת מעצר עד תום ההליכים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ט באייר התשע"ד (29.05.14)

בשם המבקשת: עו"ד טליה נעים; עו"ד אריה אחישר

בשם המשיב: עו"ד דותן דניאלי

החלטה

*

הודעות עדכון מטעם הצדדים בדבר התקדמות ההליכים

א. ביום 30.4.14 ניתנה החלטה מפורטת באשר לבקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 יום מיום

עמוד 1

2.5.14, ובה הוארך המעצר ב-30 יום ובית משפט השלום נתבקש לקבוע מועדים רצופים ורבים וכן להידרש למיצוי הליכים לצמצום מספר העדים. איני רואה צורך לשוב ולפרט את ההשתלשלות.

ב. ביום 26.5.14, הגישה המבקשת הודעת עדכון בדבר התקדמות ההליכים. כן הוגשה מטעם המבקשת הודעה משלימה ביום 27.5.14. המשיב הגיש ביום 28.5.14 הודעת עדכון מטעמו.

ג. כעולה מן ההודעות שהוגשו, ביום 4.5.14, עדכנו הצדדים את בית משפט השלום בדבר ההחלטה שניתנה בבית משפט זה ביום 29.4.14, וביקשו לקבוע דיוני הוכחות בתיק. בא כוח המשיב ביקש - על מנת שלא להכביד - שייקבעו שני מועדים בכל שבוע לכל היותר, ואילו באת כוח המבקשת ביקשה לקבוע שלושה מועדי הוכחות בכל שבוע. כן ביקשה באת כוח המבקשת לשוב ולקיים הליך בהתאם לסעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982. בית המשפט קבע דיון ליום 14.5.14 כדי לדון בעתירת המשיב לגילוי ראיה ולקיים הליך לפי סעיף 144 לחסד"פ.

ד. ביום 8.5.14 ניתנה החלטה, לפיה יישמע התיק להוכחות באופן רצוף ועקבי, בשלושה מועדים שייקבעו בכל שבוע. באותו יום עתר המשיב בבקשה לגילוי ראיה, השלישית שהגיש במסגרת ההליך האמור. כן העבירה המבקשת למשיב רשימה חלקית של תיק המוצגים, אותה השלימה ביום 12.5.14. ביום 13.5.14 הגיש המשיב את התייחסותו לתיק המוצגים; לחלקם נתן את הסכמתו, לחלקם נתן הסכמה בכפוף לחקירה נגדית, ולחלקן התנגד. כן הגיש בא כוח המשיב בקשה נוספת לקבלת חומר חקירה.

ה. ביום 14.5.14, נערך דיון בעתירת המשיב לגילוי ראיה. במסגרת דיון זה הגישה המבקשת שתי בקשות לתיקון כתב האישום, הן ביחס לעבירות על פי חוק העונשין, והן באשר לעבירות המס, על-ידי מחיקת עדים שנמצאו "כפולים", והוספת עדים שנשמטו מכתב האישום. כן נערך דיון לפי סעיף 144 לחסד"פ, במסגרתו הגיעו הצדדים למספר הסכמות בקשר לעדי התביעה והמוצגים שיוגשו באמצעותם, ונקבע כי הצדדים יגישו רשימת עדים מהותיים מוסכמים. הצדדים חלוקים על מספרי ההסכמות, ולא אפרט. בית המשפט קבע כי שמיעת העדים תתקיים שלוש פעמים בשבוע, תוך שיהיו גם שבועות בהן יסתפק בשני מועדים, כדי להקל על בא כוח המשיב.

ו. ביום 19.5.14 העבירה המבקשת לבא כוח המשיב רשימת מוצגים, ובימים 20 ו-22 נתקיימו דיוני הוכחות. כן קבע בית המשפט דיוני הוכחות בחודשים יוני-יולי 2014, עד לפגרת בתי המשפט, תוך הצעה לקיים מועדים נוספים במהלך הפגרה. בדיון ב-28.5.14 מתח בית משפט השלום ביקורת על תוספת עדים בשלב מאוחר זה.

ז. מכל מקום, עינינו הרואות, והדברים הובאו בתמצית בלבד, כי הדברים מצויים בתנועה.

הדיון מיום 29.5.14

ח. ביום 29.5.14 קיים דיון המשך בפני. באת כוח המבקשת טענה, כי אירעה שגגה בקשר לרשימת העדים, אשר

הצריכה את תיקונו של כתב האישום בדרך של הוספת עדים. כן נאמר, כי אין ביכולתה לחזות כמה הארכות יידרשו על מנת לסיים את הטיפול בתיק, אשר בו עבירות לכאורה בהיקף משמעותי. צוין, כי בתיקי מס גדולים בידי המבקשת לבקש מראש תקופת מעצר בת 150 ימים, כמות שמאפשר תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996 כפי שתוקן. עוד הוסיפה באת כוח המשיבה, כי נותרו בין 100 ל-120 עדים מהותיים שטרם נחקרו.

ט. בא כוח המשיב טען, כי בניגוד לדברי המבקשת, ישנם לפחות כ-170 עדים מהותיים אשר טרם נחקרו, ולשיטתו אין הקצב סביר. באשר לתסקיר שירות המבחן בעניין המשיב - שלא המליץ על שחרורו לחלופת מעצר - טען בא כוח המשיב כי השירות שגה כאשר לא הביא בחשבון חלופת מעצר ראויה שהוצעה, וכן התעלם מנסיבותיו האישיות. כן חזר בא כוחו על טענתו, לפיה לא נמסר לידו חומר חקירה, והוסיף, כי יתקשה ללמוד את חומר הראיות כאשר קבועים בין שניים לשלושה מועדי הוכחות בכל שבוע. לבסוף טען בא כוח המשיב, כי יש לדחות את הבקשה ולאפשר לבית משפט השלום לתור אחר חלופת מעצר ראויה. מטעם המדינה נאמר, כי אם לא יענה בית המשפט לבקשה להארכת המעצר, ראוי לבקש תסקיר לשם חלופת מעצר הדוקה לרבות מפקחים שייחקרו על-ידי בית המשפט.

הכרעה

י. נראה, ראשית, כי בעקבות ההחלטה מ-27.4.14 חלה התקדמות משמעותית, בשני הראשים - של קביעת מועדי דיון ושל חומר החקירה. אין חולק על כך ככלל, והמחלוקת היא על היקף ההתקדמות. יש לברך את בית משפט השלום. ואולם, אין חולק (גם אם לא נידרש לתמיהה באשר לתיקון מאוחר של כתב האישום, שגם הפרקליטות לא חשה בנוח לגביה), כי ישנם עוד עדים מהותיים רבים מאוד, בין אם הם 100-120 לשיטת המדינה (בשונה מ-50-60 או 80 עליהם דובר בטרם ההחלטה מ-30.4.14) ובין כ-170 לשיטת המשיב. אין חולק ככל הנראה כי גם בקצב המואץ והמבורך של התיק, בהיותו "מגה תיק", יידרשו הארכות נוספות. אכן, אף שהמחוקק מאפשר לבקש הארכה של 150 יום, הטיבה המבקשת לעשות שלא עשתה שימוש בכך, שכן ראוי פיקוח שיפוטי תכוף יותר בנסיבות התיק. מכל מקום, על פי טבעו - כפי שצוין - המדובר בתיק שעל פי רוב בשכמותו ישוחררו הנאשמים לערובה בתנאים מגבילים תוך אישור חלופה מהודקת ככל הניתן, הבאה להפיג את החששות השונים. ואולם, במקרה דנא עמדו לרועץ למשיב חמשת התסקירים שלא המליצו על שחרורו, האחרון מיום 6.2.14. אלא שחלפו עוד ארבעה חודשים, ובנסיבות מספר העדים, ואף עם תוספת המועדים, תידרש כנראה יותר מהארכה אחת. במכלול החלטתי איפוא לקבל את הבקשה ולהאריך את המעצר ב-60 יום נוספים מיום 30.5.2014, אך עם זאת לשוב ולהזמין תסקיר, שיידרש לחלופות אשר יוצגו על-ידי המשיב, ויבחנו בהמשך על-ידי בית המשפט. ברי כי נוכח כל המנוי בתסקירים קודמים ובהחלטות שיפוטיות קודמות, על החלופה להיות הדוקה, במעצר בית מלא, בפיקוח צמוד של מפקחים ראויים (היכולים להיות אחדים) ובאיזוק אלקטרוני, תוך הפקדות וערבבויות גבוהות, צו עיכוב יציאה וזכות המשטרה לבקר במקום מעצר הבית כדי לבדוק קיומו. ככל שישוחרר המשיב לחלופה יוזהר כי עליו לעמוד בתנאים ככל משפטם וחוקתם בלא לסטות ימין או שמאל. התסקיר יוגש לבית משפט השלום תוך 21 יום, ובית המשפט יפעל ככל שיראה לו.

יא. הבקשה מתקבלת בנתון לאמור.

ניתנה ביום, ג' בסיון התשע"ד (1.6.2014).

תוקנה היום, ד' בסיון התשע"ד (2.6.2014).

שׁוֹפֵט
